

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย การอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่อง ผลของการใช้กรณีศึกษาในการสอนทางคลินิกที่มีต่อความตั้งใจกระทำพฤติกรรมจริยธรรมในการปฏิบัติการพยาบาลสูติศาสตร์ของนักศึกษาพยาบาลในครั้งนี้ ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะสร้างกรณีศึกษาที่เป็นปัญหาจริยธรรมทางการพยาบาลสูติศาสตร์ และนำมาใช้สอนวิชาเฉพาะในการสอนภาคปฏิบัติ โดยมุ่งหวังให้นักศึกษาพยาบาลมีการปฏิบัติการพยาบาลที่ถูกต้อง เหมาะสม โดยให้นักศึกษาได้ศึกษาวิเคราะห์กรณีศึกษาจนได้แนวทางในการตัดสินใจและแก้ปัญหาในกรณีนั้นๆ ซึ่งพฤติกรรมจริยธรรมในการปฏิบัติการพยาบาลจะสามารถทำนายได้จากความตั้งใจกระทำพฤติกรรม จริยธรรม วัตถุประสงค์การวิจัยครั้งนี้มีดังต่อไปนี้

1. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความตั้งใจกระทำพฤติกรรมจริยธรรมในการปฏิบัติการพยาบาลสูติศาสตร์ของนักศึกษาพยาบาล ก่อนและหลังการสอนทางคลินิกโดยใช้กรณีศึกษา

2. เพื่อเปรียบเทียบความตั้งใจกระทำพฤติกรรมจริยธรรมในการปฏิบัติการพยาบาลสูติศาสตร์ของนักศึกษาพยาบาลในกลุ่มที่ได้รับการสอนทางคลินิก โดยใช้กรณีศึกษากับกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยวิธีการสอนแบบปกติ

สมมติฐานการวิจัยคือ

1. ความตั้งใจกระทำพฤติกรรมจริยธรรมในการปฏิบัติการพยาบาลสูติศาสตร์ของนักศึกษาพยาบาลหลังจากที่ได้รับการสอนโดยใช้กรณีศึกษาในการสอนทางคลินิกจะสูงกว่าก่อนได้รับการสอนโดยใช้กรณีศึกษา

2. ความตั้งใจกระทำพฤติกรรมจริยธรรมในการปฏิบัติการพยาบาลสูติศาสตร์ของนักศึกษาพยาบาลในกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยใช้กรณีศึกษาในการสอนทางคลินิก จะสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนโดยวิธีการสอนแบบปกติ

สรุปผลการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง แบบสองกลุ่มวัดก่อนและหลังทดลอง (The Pretest Posttest Control Group Design)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยพยาบาลตำรวจ จำนวน 60 คนที่กำลังฝึกปฏิบัติงานในคลินิกวิชาการพยาบาลสูติศาสตร์ ประจำภาคปลาย ปีการศึกษา 2538 แบ่งกลุ่มตามประสบการณ์

การขึ้นฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วย 4 ตึก และแบ่งกลุ่มตาม GPA. จากนั้นสุ่มเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 30 คน กลุ่มทดลองได้รับการสอนโดยใช้กรณีศึกษา กลุ่มควบคุมสอนโดยวิธีการสอนแบบปกติ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย เครื่องมือ 2 ชุดคือ

1. แบบวัดความตั้งใจกระทำพฤติกรรมจริยธรรมทางการพยาบาล สหุติศาสตร์ของนักศึกษาพยาบาล ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นสถานการณ์ที่เป็นปัญหาจริยธรรมทางการพยาบาลสหุติศาสตร์ มากำหนดเป็นคำถามครอบคลุมความตั้งใจกระทำพฤติกรรมจริยธรรมใน 7 หัวข้อ ที่แสดงต่อผู้รับบริการด้านท่าทีและพฤติกรรม การบอกความจริง การรักษาความลับ การคำนึงถึงความปลอดภัยและประโยชน์การเคารพในสิทธิส่วนบุคคล ความเสมอภาค ชีวิตและความตาย รวมทั้งสิ้น 25 กรณี 32 คำถาม นำไปตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 11 ท่าน และวิเคราะห์ความเที่ยงโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Coefficient alpha or Cronbach coefficient) ได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ .72

2. แผนการสอนโดยใช้กรณีศึกษา ประกอบด้วย กรณีศึกษาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นรูปแบบวีดิทัศน์ จำนวน 2 กรณี รูปแบบการเขียน 2 กรณี ทั้ง 4 กรณีจะมีเนื้อหาที่เป็นปัญหาจริยธรรมทางการพยาบาลสหุติศาสตร์ที่เป็นพฤติกรรมที่แสดงต่อผู้รับบริการครอบคลุมใน 7 หัวข้อ เช่นเดียวกับแบบวัดความตั้งใจกระทำพฤติกรรมจริยธรรมในการปฏิบัติการพยาบาลสหุติศาสตร์ ตรวจสอบความชัดเจนถูกต้องและครอบคลุมโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 4 ท่าน นำมาปรับปรุงก่อนดำเนินการทดลอง การดำเนินการทดลอง

ระยะก่อนทดลอง ผู้วิจัยได้ขอความร่วมมือจากผู้บังคับการวิทยาลัยพยาบาล ดำรวจ วางแผนการทดลอง เลือกกลุ่มตัวอย่าง เตรียมผู้ช่วยวิจัย ดำเนินการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ ปรับปรุงแผนการสอน และกรณีศึกษาก่อนนำไปใช้จริง

ระยะทดลอง ก่อนการทดลอง ใช้แบบวัดความตั้งใจกระทำพฤติกรรมจริยธรรมในการปฏิบัติการพยาบาลสหุติศาสตร์ก่อนสอน 1 วัน ดำเนินการสอนตั้งแต่วันที่ 18 มกราคม 2539 ถึงวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2539 เป็นเวลา 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 2 วัน วันละ 1 ชั่วโมง ทุกวันพฤหัสบดี และวันศุกร์ รวมทั้งสิ้น 8 ชั่วโมง หลังการทดลอง 1 วัน ผู้วิจัยใช้แบบทดสอบวัดความตั้งใจกระทำพฤติกรรมจริยธรรมในการปฏิบัติการพยาบาลสหุติศาสตร์ในกลุ่มตัวอย่างโดยใช้แบบวัดชุดเดิม

การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้คือ

1. เปรียบเทียบความตั้งใจกระทำพฤติกรรมจริยธรรมในการปฏิบัติการพยาบาลสหุติศาสตร์ของนักศึกษาพยาบาลก่อนและหลังการทดลองโดยใช้กรณีศึกษา

โดยใช้การทดสอบค่าที (Dependent t-test)

2. เปรียบเทียบความตั้งใจกระทำพฤติกรรมจริยธรรมในการปฏิบัติ การพยาบาลสุติศาสตร์ของนักศึกษาพยาบาลในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม ด้วยการ ทดสอบค่าที (Independent t-test)

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ดังนี้

1. การเปรียบเทียบความตั้งใจกระทำพฤติกรรมจริยธรรมในการ ปฏิบัติการพยาบาลสุติศาสตร์ของนักศึกษาพยาบาลก่อนและหลังการสอนใน กลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่า

1.1 คะแนนเฉลี่ยความตั้งใจกระทำพฤติกรรมจริยธรรมใน การปฏิบัติการพยาบาลสุติศาสตร์ของนักศึกษา พยาบาล หลังการสอนในกลุ่มทดลอง สูงกว่าก่อนสอนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

1.2 คะแนนเฉลี่ยความตั้งใจกระทำพฤติกรรมจริยธรรมใน การปฏิบัติการพยาบาลสุติศาสตร์ของนักศึกษาพยาบาล ก่อนและหลังการสอนใน กลุ่มควบคุมไม่มีความแตกต่างกัน

2. การเปรียบเทียบความตั้งใจกระทำพฤติกรรมจริยธรรมในการ ปฏิบัติการพยาบาลสุติศาสตร์ของนักศึกษาพยาบาลในกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม พบว่า

2.1 คะแนนเฉลี่ยของความตั้งใจกระทำพฤติกรรมจริยธรรม ในการปฏิบัติการพยาบาลสุติศาสตร์นักศึกษาพยาบาลก่อนการสอน ทั้งสองกลุ่มมี ความแตกต่างกัน

2.2 เปรียบเทียบผลต่างของคะแนนความตั้งใจกระทำ พฤติกรรม จริยธรรมในการปฏิบัติการพยาบาลสุติศาสตร์ของนักศึกษาพยาบาล ก่อนและหลังการสอนในกลุ่มทดลอง กับผลต่างของคะแนนความตั้งใจกระทำพฤติกรรม จริยธรรมในการปฏิบัติการพยาบาลสุติศาสตร์ก่อนและหลังการสอนในกลุ่มควบคุม พบ ว่า ในกลุ่มทดลองสูงกว่า กลุ่มควบคุม อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .05

สรุปได้ว่าผลการศึกษาค้างนี้ตอบสมมุติฐาน 2 ประการคือ

1. ความตั้งใจกระทำพฤติกรรมจริยธรรมในการปฏิบัติการพยาบาล สุติศาสตร์ของนักศึกษาพยาบาล หลังจากที่ได้รับการสอนโดยใช้กรณีศึกษาในการสอน ทางคลินิกสูงกว่าก่อนได้รับการสอน

2. ความตั้งใจกระทำพฤติกรรมจริยธรรมในการปฏิบัติการพยาบาล

สุติศาสตร์ของนักศึกษาพยาบาลในกลุ่มที่ได้รับการสอนโดยใช้กรณีศึกษา ในการสอนทางคลินิกสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนโดยวิธีการสอนแบบปกติ

การอภิปรายผล

จากผลการวิจัยพบว่าคะแนนเฉลี่ยความตั้งใจกระทำพฤติกรรมจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาลหลังการสอนโดยใช้กรณีศึกษาและจากผลการเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองพบว่ากลุ่มทดลองมีความตั้งใจกระทำพฤติกรรมจริยธรรมในการปฏิบัติการพยาบาลสุติศาสตร์สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับสมมุติฐานที่ได้ตั้งไว้ จะเห็นได้ว่าความตั้งใจกระทำพฤติกรรมจริยธรรมที่เกิดขึ้นในกลุ่มทดลองมีผลมาจากการเรียนรู้จากการสอนโดยใช้กรณีศึกษา การเรียนรู้เป็นผลมาจากปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนและสิ่งแวดล้อม ซึ่งสอดคล้องกับบันดูรา (Bandura อ้างจาก สุรางค์ โค้วตระกูล, 2533, วีระพร อูวรรณโณ, 2530) ที่ได้กล่าวว่า ผู้ที่ประสบกับตัวแบบที่แตกต่างกันจะเกิดการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน กรณีศึกษาเป็นตัวอย่างและประสบการณ์โดยอ้อมที่นำมาเป็นแบบให้ผู้เรียนเกิดความสนใจ สังเกตการนำตัวแบบมาคิดไตร่ตรองจะทำให้สามารถคิดเชิงประเมินค่านำไปสู่การตัดสินใจได้ว่าจะทำหรือไม่ทำในพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่งและนำไปสู่การบังคับตัวเองในการประพฤติปฏิบัติตามที่ตนตั้งไว้

บลูม (Bloom, 19) ได้กล่าวไว้ว่าการเรียนรู้จะเกิดกับผู้เรียนได้จะต้องจัดการเรียนการสอนจริยธรรมทางการพยาบาลเพื่อให้เกิดพฤติกรรมจริยธรรมที่พึงประสงค์อันประกอบด้วย 3 ลักษณะ คือ พุทธพิสัย จิตพิสัยและทักษะพิสัย ลักษณะแรก พุทธพิสัย คือ มีความรู้ความเข้าใจถูกต้องว่าอะไรควรทำไม่ควรทำ รู้ว่าทำแล้วเกิดผลดีผลเสียอย่างไร สามารถนำความรู้ไปใช้จนถึงการตัดสินใจคุณค่าของสิ่งหนึ่งสิ่งใดตามหลักเกณฑ์ที่กำหนดได้ ลักษณะที่สอง คือ จิตพิสัย ผู้เรียนมีการรับรู้ทางอารมณ์จนถึงขั้นการเปลี่ยนแปลงทางจิตใจ ยอมรับคุณค่า เกิดทัศนคติพอใจในการทำความดีตัดสินใจถูกต้องเหมาะสมด้วยตนเอง พฤติกรรมผู้เรียนมองเห็นได้จากการบอกเล่าความรู้สึกภายในใจตน ยอมรับค่านิยม ปฏิบัติด้วยเหตุผล ปฏิเสธสนับสนุนด้วยเหตุผลแสดงศรัทธาความเชื่อ การเรียนรู้เช่นนี้ทำให้ผู้เรียนสร้างบุคลิกภาพที่เหมาะสมเป็นของตนเองได้ลักษณะที่สาม คือ ทักษะพิสัย พฤติกรรมที่มองเห็นได้จากความสามารถการใช้ประสาทสัมผัสและอวัยวะต่างๆของร่างกายอย่างคล่องแคล่วถ้าในด้านจริยธรรมก็คือความสามารถในการ ควบคุมอารมณ์ สีหน้าแววตา ถ้อยคำการกล่าวโต้ตอบโดยไม่ขัดเคืองอารมณ์ การแสดงอาการรับรู้ทันต่อบรรยากาศ

และสถานการณ์แวดล้อมรวมไปถึงการวางตัวอย่างเหมาะสม สรรวมกายวาจาใจนั่นเอง พฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากการเรียนรู้ตามขั้นตอนของบลูมนั้นอยู่ในขอบข่ายการจัดการเรียนรู้ให้นักศึกษาโดยใช้กรณีศึกษา

วิธีการสอนโดยใช้กรณีศึกษาสามารถพัฒนาความตั้งใจกระทำพฤติกรรมจริยธรรมได้ดีกว่าวิธีการสอนแบบปกติ เห็นได้จากนักศึกษาในกลุ่มทดลองมีคะแนนความตั้งใจกระทำพฤติกรรมจริยธรรมในการปฏิบัติการพยาบาลสูติศาสตร์เพิ่มมากขึ้น 25 คน คิดเป็น 83.33% คะแนนที่เพิ่มขึ้น เพิ่มจากระดับความตั้งใจกระทำพฤติกรรมจริยธรรมระดับน้อยเป็นระดับปานกลาง จากระดับปานกลางเป็นระดับมาก แต่นักศึกษาส่วนใหญ่มีความตั้งใจกระทำพฤติกรรมจริยธรรมในการปฏิบัติการพยาบาลสูติศาสตร์ในระดับปานกลาง แต่เป็นระดับปานกลางที่มีคะแนนเพิ่มมากขึ้น และไม่มีผู้ใดที่มีคะแนนความตั้งใจกระทำพฤติกรรมจริยธรรมในระดับน้อย ตรงข้ามกับกลุ่มควบคุมที่มีคะแนนความตั้งใจกระทำพฤติกรรมจริยธรรมเพิ่มขึ้นเป็นส่วนน้อย แสดงให้เห็นถึงความแตกต่างในวิธีการสอนทั้งสองกลุ่ม

ในกลุ่มทดลองจะมีการวิเคราะห์กรณีศึกษาที่มีประเด็นปัญหาจริยธรรมทางการพยาบาลสูติศาสตร์ โดยแบ่งเป็นกลุ่มย่อยทำการวิเคราะห์ ผู้สอนมีคำถามนำเพื่อเป็นแนวทางในการวิเคราะห์ ภายในกลุ่มย่อยผู้เรียนทุกคนได้มีส่วนร่วมในการวิเคราะห์ แสดงความคิดเห็น แลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกัน สรุปเป็นแนวทางที่เป็นข้อคิดเห็นของกลุ่ม นำเสนอเพื่อการอภิปรายในกลุ่มใหญ่ ผู้สอนจะสดบทบาทผู้ให้ feedback ต่อผู้ถ่ายทอดลงแต่จะเพิ่มในบทบาทผู้สนับสนุน ให้กำลังใจและเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นได้อย่างเต็มที่ภายใต้ขอบเขตวัตถุประสงค์ของการสอนในแต่ละกรณีมีการสรุปและให้ข้อมูลย้อนกลับเพื่อเชื่อมโยงความรู้ไปสู่การปฏิบัติ ส่วนกลุ่มควบคุมจะไม่มี การแบ่งกลุ่มย่อยไม่มีการวิเคราะห์ อภิปราย และแสดงความคิดเห็นอย่างจริงจังในเนื้อหาและประเด็นจริยธรรม ส่วนใหญ่จะเน้นในเรื่องของความรู้ที่จำนำไปสู่แนวทางในการปฏิบัติการพยาบาล การสอน ผู้สอนยังมีบทบาทการเป็นผู้ให้ ผู้ถ่ายทอดค่อนข้างมาก จะมีคำถามกระตุ้นการคิดบ้างในบางประเด็น จึงทำให้เห็นได้ชัดว่าการที่ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์กรณีศึกษาจะสามารถพัฒนาผู้เรียนให้สังเคราะห์แนวทางการตัดสินใจที่นำไปสู่การปฏิบัติ โดยการคำนึงถึงจริยธรรมตามจรรยาบรรณวิชาชีพทางการพยาบาล ทำให้ระดับคะแนนความตั้งใจกระทำพฤติกรรมจริยธรรมในการปฏิบัติการพยาบาลสูติศาสตร์เพิ่มมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับ สมพงษ์ จิตระดับ (2537) ที่กล่าวว่า การที่ผู้เรียนมีโอกาสวิเคราะห์แยกแยะประเด็นปัญหาจะทำให้มีความคิดเห็นเป็นของตนเองเกิดขึ้น รู้จักการประเมินค่าสิ่งต่าง ๆ และตัดสินใจได้อย่างมีหลักเกณฑ์และเหตุผล กรณีศึกษาจึงเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ประสบการณ์

ความรู้สึก เจตนาของตนเองและผู้อื่น จินตนา ยูนิพันธ์ (2536) ยังได้กล่าวถึงประโยชน์ของกรณีศึกษาไว้หลายประการ เช่น ช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้เชิงวิเคราะห์ การเรียนรู้เชิงเจตคติ การตัดสินใจและแก้ปัญหา เป็นต้น

แพนชอด (Panchaud, 1994) ยังได้กล่าวไว้ว่าการ ที่ได้อภิปรายเนื้อหาจริยธรรมร่วมกันทำให้เคารพมุมมองของผู้อื่น เข้าใจและมีความชัดเจนในตนเองมากขึ้น การประชุมหาข้อตกลงร่วมกันจะนำไปสู่กระบวนการตัดสินใจที่ดีที่สุดนอกจากนั้นยังสอดคล้องกับไมเคิลลิส (Michaelis, 1980 อ้างจาก เอ็มจันทร์ สุวินทวงศ์, 2526) ที่ได้กล่าวถึงการอภิปรายกลุ่มย่อยว่าหลังจากมีการอภิปรายถึงข้อคิด การตัดสินใจในการแก้ปัญหา การอภิปรายถกเถียงกันจะทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นซึ่งกันและกันเกิดการเรียนรู้วิธีการคิดของผู้อื่นเพราะระดับพัฒนาการทางจริยธรรมของนักศึกษาแต่ละคนมีความแตกต่างกันตามสติปัญญา ประสบการณ์และสิ่งแวดล้อม การอภิปรายถกเถียงจะสามารถทำให้นักศึกษาที่มีระดับพัฒนาการทางจริยธรรมต่ำได้มีโอกาสพัฒนาจริยธรรมของตนเองทำให้มีระดับสูงขึ้นได้

นอกจากนั้นยังสอดคล้องกับงานวิจัยของทิลแมน (Tillman, 1992) ที่พบว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนโดยใช้กรณีศึกษา จะแก้ปัญหาจากมุมมองหลายด้านและมีความสมบูรณ์มากกว่าในความสามารถในการแก้ปัญหาและสอดคล้องกับงานวิจัยของอดัม (Adam, 1992) ที่ศึกษาพบว่านักศึกษามีการเปลี่ยนแปลงในการคิดอย่างสร้างสรรค์ มีความสนใจอยาก رؤ้อยากเห็นในการเรียนรู้และ เคารพมุมมองทัศนคติ และความเชื่อของผู้อื่น นักศึกษามีแนวโน้มในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมขึ้นในการที่จะอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและมีการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพกับผู้อื่นมากขึ้น ดังนั้นเห็นได้ชัดว่าการที่จะพัฒนาผู้เรียนให้เป็นผู้มีพฤติกรรมจริยธรรมในการปฏิบัติการพยาบาลตามที่พึงประสงค์ได้นั้นจะต้องพัฒนาให้นักศึกษาได้ฝึกการคิดวิเคราะห์ปัญหาจริยธรรมทางการพยาบาล เรียนรู้การตัดสินใจ แก้ปัญหาร่วมกันเพื่อให้ได้แนวทางที่สมบูรณ์ยิ่งขึ้นในการแก้ปัญหาจนกระทั่งนำมายึดถือเกิดเป็นค่านิยมอันจะมีผลต่อการแสดงพฤติกรรมที่ถูกต้องเหมาะสมในการปฏิบัติการพยาบาล

ผลการเรียนรู้จากการสอนโดยใช้กรณีศึกษาวัดได้จากความตั้งใจกระทำพฤติกรรมจริยธรรมของนักศึกษาพยาบาลเพราะก่อนที่บุคคลจะแสดงพฤติกรรมจะต้องมีความตั้งใจที่จะนำไปสู่การแสดงพฤติกรรมอันสอดคล้องกับค่านิยมที่เขายึดมั่นอันเป็นผลต่อแรงจูงใจและทัศนคติ (ประสาร มาลากุล ณ อยุธยา อ้างจาก นิภา คิประเสริฐ, 2527) และพฤติกรรมส่วนมากจะอยู่ภายใต้การควบคุมของความตั้งใจของบุคคล ความตั้งใจจะเป็นตัวกำหนดการกระทำหรือพฤติกรรม (Ajzen and Fishbein , 1980) ความตั้งใจเป็นการแสดงออกให้เห็นถึงเป้าหมายที่อยู่ในใจโดยผ่านขบวนการรับรู้ คิด

และตัดสินใจ (Simpson and Weiner, 1989) นอกจากนั้น ลินสตรอม (Linstrom, 1993) ยังได้กล่าวถึงทฤษฎีการกระทำด้วยเหตุผลสามารถนำมาทำนายพฤติกรรมที่มีความเฉพาะเจาะจงได้ดี ทำนายพฤติกรรมที่ปรากฏจริงและมีความเชื่อถือได้ ดังนั้นผลของการเรียนรู้ที่เกิดขึ้นจากการสอนโดยใช้กรณีศึกษาจึงสามารถวัดได้จากความตั้งใจกระทำพฤติกรรมจริยธรรมของนักศึกษา

นอกจากนั้นไอเซน (1989) ยังกล่าวไว้ในทฤษฎีพฤติกรรมเชิงวางแผนว่า บุคคลจะประสบผลสำเร็จในการกระทำตามที่ตนตั้งใจไว้ถ้ามีความพร้อมด้านโอกาสและสิ่งสนับสนุน คือ เงิน เวลา ความชำนาญ ความร่วมมือ เป็นต้น ดังนั้นสมควรอย่างยิ่งที่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องในสถาบันการศึกษาพยาบาลจะต้องร่วมมือกันพัฒนาความตั้งใจกระทำพฤติกรรมจริยธรรมในการปฏิบัติการพยาบาลให้สูงขึ้น ฝึกให้นักศึกษามีโอกาสได้คิดวิเคราะห์ปัญหาจริยธรรมในการปฏิบัติการพยาบาลในทุกสาขาวิชา เพื่อให้เกิดความชำนาญในการตัดสินใจและแก้ปัญหา ควรมีการเสริมแรงกระตุ้นให้นักศึกษามีความตั้งใจกระทำพฤติกรรมจริยธรรมอย่างต่อเนื่องและกระทำอย่างจริงจังตลอดหลักสูตร โดยที่การสอนโดยใช้วิธีการศึกษาจะเป็นแนวทางใหม่ที่ดีและสำคัญยิ่งในการพัฒนาความตั้งใจกระทำพฤติกรรมจริยธรรม อันจะมีผลโดยตรงต่อการพัฒนาพฤติกรรมจริยธรรมในนักศึกษาพยาบาล

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. ผู้บริหารควรสนับสนุนและส่งเสริมอาจารย์พยาบาลให้มีการสร้างและใช้กรณีศึกษาในวิชาการพยาบาลทุกสาขาเพื่อพัฒนาความตั้งใจกระทำพฤติกรรมจริยธรรมให้ต่อเนื่องและเป็นรูปธรรมตลอดหลักสูตร

2. อาจารย์ผู้สอนควรนำวิธีการสอนโดยใช้กรณีศึกษามาใช้พัฒนาผู้เรียนอย่างจริงจังมุ่งให้เกิดการเรียนรู้ในการวิเคราะห์ตัดสินใจและแก้ปัญหาจริยธรรม อันจะนำไปสู่การปฏิบัติการพยาบาลที่ถูกต้องเหมาะสม

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการติดตามผลระดับการคงอยู่หรือเปลี่ยนแปลงของความตั้งใจกระทำพฤติกรรมจริยธรรม

2. ควรศึกษาปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความตั้งใจกระทำพฤติกรรมจริยธรรม

3. ควรศึกษาถึงสิ่งสนับสนุนและโอกาสที่จะเป็นปัจจัยส่งเสริมให้เกิดความสำเร็จในการกระทำพฤติกรรมจริยธรรม